

PANKKIBAROMETRI IV/2024

Sisällysluettelo

1	Odotukset kotitalouksien luotonkysynnästä pysyneet korkeina	4
2	Yritysten luotonkysynnän kasvu on yhä vain lievää – epävarmuus jatkuu.....	7

Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselynä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo, SEB ja S-Pankki. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin IV/2024 saatiin yhteensä 55 kpl vastauksia, joista 24 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 31 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Barometrikysely IV/2024 tehtiin 8.-22.11.2024.

Lisätietoja: Johtava asiantuntija Mariia Somerla, puh. 020 793 4292 ja analyytikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

Tiivistelmä

Inflaatio euroalueella on helpottanut ja korot ovat laskeneet jo selvästi. Kuluttajien luottamus omaan talouteensa on Tilastokeskuksen mukaan nousussa. Odotukset ensi vuodelle ovat jo selvemmin positiiviset ja oman asunnon ostoaikeet ovat nousseet pitkän ajan tavanomaiselle tasolle.

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitaloudet ovat kysyneet luottoja loppuvuoden 2024 aikana selvästi enemmän kuin vuosi sitten. Pankinjohtajien odotukset kotitalouksien lainanottohalukkuudesta alkuvuodelle 2025 ovat huomattavassa nousussa vuoden takaiseen verrattuna. Erityisesti odotukset asuntolainan ottamisesta ovat poikkeuksellisen korkealla. Myös sijoitus- ja remonttilainojen kysynnän arvellaan kasvavan vahvasti.

Kotitalouksien sijoituskohteiden suosiokäyrät olivat noususuunnassa lukuun ottamatta talletuksia. Osakesijoitusten suosio on hyvin korkealla edelleen ja korkorahastojen, kiinteistöjen ja säästövakuutusten suosio on sekin hyvä. Sen sijaan talletukset ovat menettäneet suosionsa, rahalle etsitään nyt rohkeammin tuottoa.

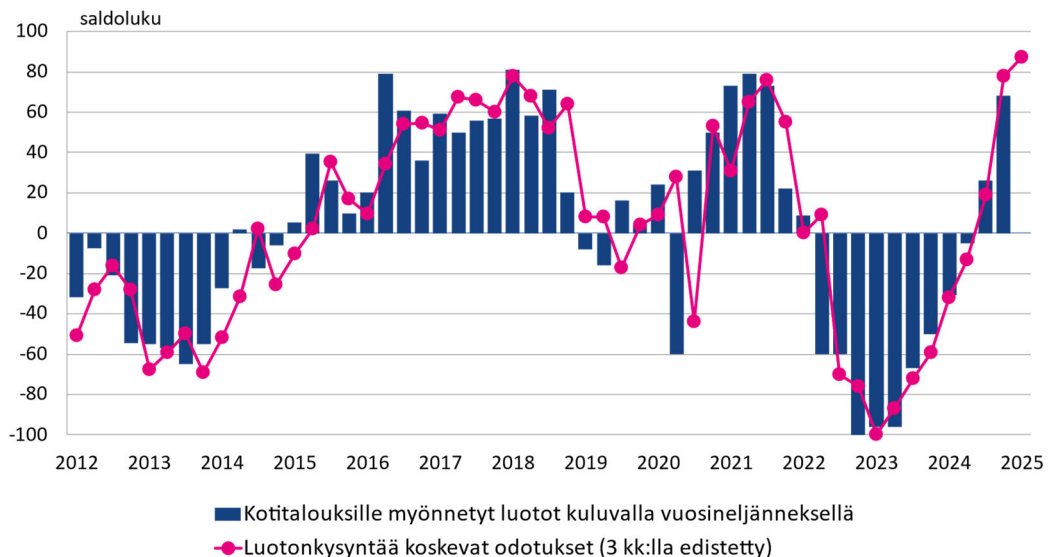
Yritysten luotonkysyntä on lievässä kasvussa. Loppuvuoden 2024 aikana luottoja on kysytty jonkin verran enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Alkuvuoden 2025 luotonkysyntää koskevat pankinjohtajien odotukset verrattuna vuotta aiempaan ovat nekin parantuneet, saldoluku oli nyt 25 pistettä. Yrityskauppoihin ja -järjestelyihin odotetaan kysyttävän hieman aiempaa enemmän rahoitusta. Odotukset investointien rahoittamisesta lainarahalla ovat vain lievästi positiiviset.

1 Odotukset kotitalouksien luotonkysynnästä pysyneet korkeina

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksien luotonkysyntä on ollut vuoden 2024 lopulla selkeästi vuodentakaista parempaa (kuvio 1.). Pitkään poikkeuksellisen alhaalla ollut saldoluku jatkoi yhä selvää nousuaan: kysyntää kuvaava saldoluku nousi nyt 26 pisteestä 68 pisteeseen. Yli 70 prosenttia vastaajista arvioi kysynnän vilkastuneen. Saldoluku ylitti reilusti pitkän aikavälin keskiarvonsa¹ (+12).

Odotukset kotitalouksien luotonkysynnästä alkuvuodelle 2025 ovat pysyneet korkeina. Luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku nousi 78 pisteestä 87 pisteeseen. Saldoluku on kyselyn historian toiseksi korkein. Lähes kaikki vastaajat odottavat siis kysynnän kasvavan vuodentakaiseen verrattuna.

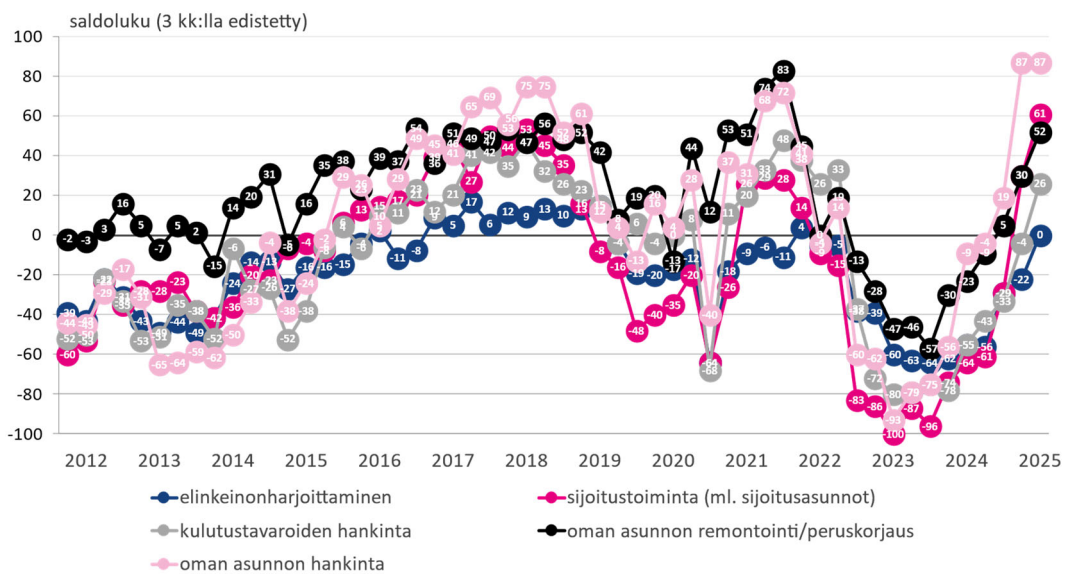
Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

¹ Vuosien 1997–2024 keskiarvo.

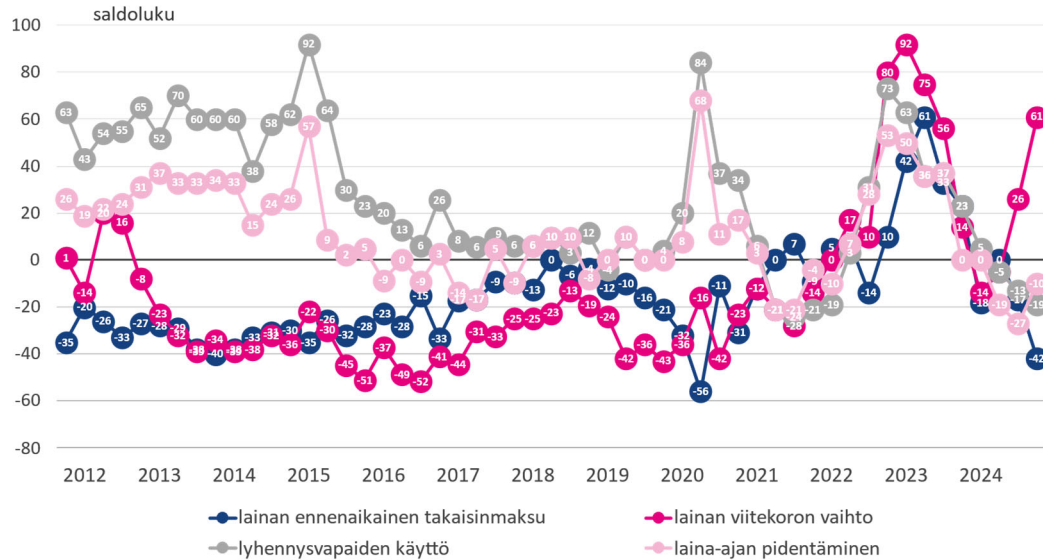
Parempi suuntaus on näkyvissä myös kaikkien luoton käyttötarkoitusten saldoluvuissa, joiden vahva noususuunta jatkui. (kuvio 2.). Oman asunnon hankintaan otettavien lainojen saldoluku pysyi poikkeuksellisen korkealla, 87 pisteessä. Myös sijoitus- ja remonttilainojen sekä nyt myös kulutustavaroiden hankintaan otettavien lainojen kysyntäodotukset ovat kasvussa. Elinkeinonharjoittamiseen otettavien lainojen ottohalukkuuden arvioidaan pysyvän ennallaan.

Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

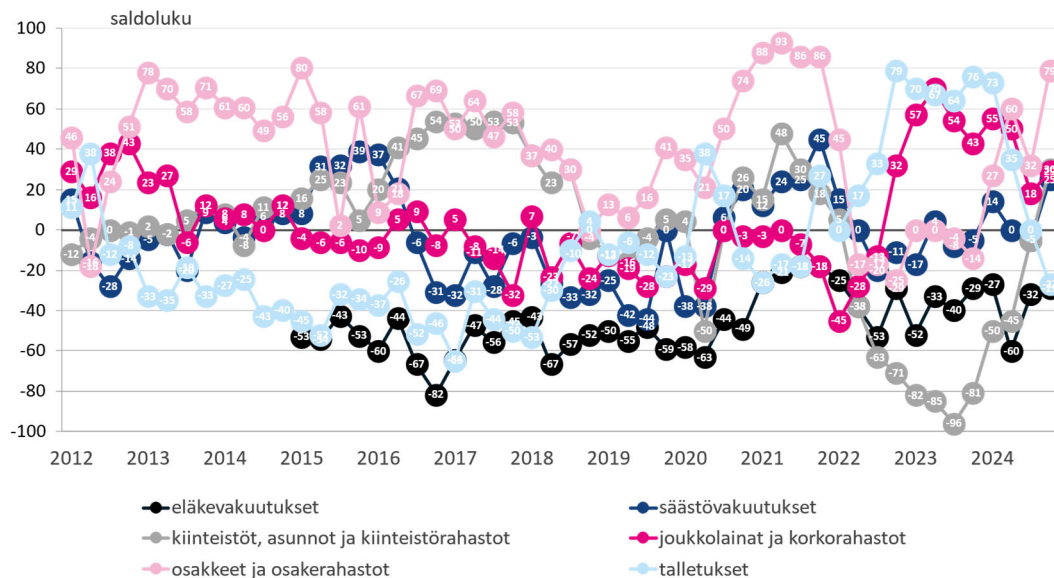
Luottomarkkinan vilkastumisesta kertoo myös erilaisten lainanhoidon joustomahdollisuuksien käyttö (kuvio 3.). Korot ovat jatkaneet selvää laskuaan, joten lainan viitekoron vaihto on yleistynyt vahvasti. Kaikkien muiden joustomahdollisuuksien käyttö sen sijaan vähenee yhä.

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä

Korkotason lasku ja riskinottohalukkuuden kasvu näkyvät pankinjohtajien mukaan kotitalouksien sijoittamisessa. Osakkeiden ja osakerahastojen suosio nousi 79 pisteeseen, ja ne ovat edelleen suosituin sijoituskohte. Myös korkorahastojen, kiinteistöjen ja säästövakuutusten suosiot sijoituskohteina ovat melko vahvat, saldoluivat olivat 25–30 pistettä (kuvio 4.). Eläkevakuutusten suosio sen sijaan on heikkoa, kuten aiemminkin. Talletusten suosio jatkoi alamäkeään.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

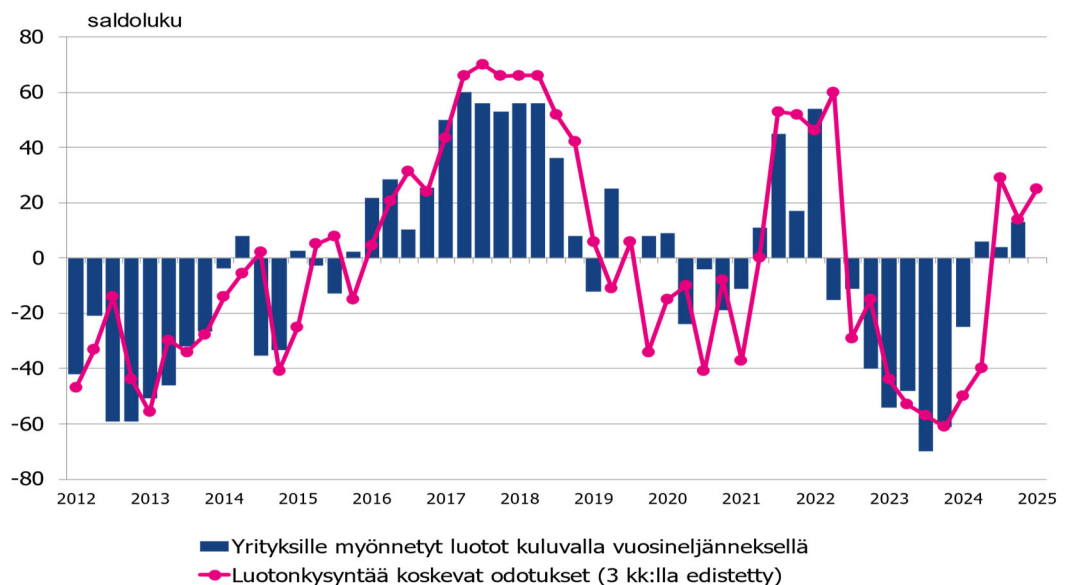

2 Yritysten luotonkysynnän kasvu on yhä vain lievää – epävarmuus jatkuu

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yritykset ovat kysyneet loppuvuoden 2024 aikana luottoja jonkin verran viime vuoden vastaavaa aikaa enemmän. Saldoluku nousi 4 pisteestä 13 pisteeseen (kuvio 5.). Pitkän ajan keskiarvo säilyi ennallaan (+10)².

Myös yritysten luotonkysynnän odotukset alkuvuodelle 2025 ovat lievässä nousussa. Saldoluku nousi hieman 14 pisteestä 25 pisteeseen. Nyt jo puolet vastaajista odottaa kysynnän vilkastuvan.

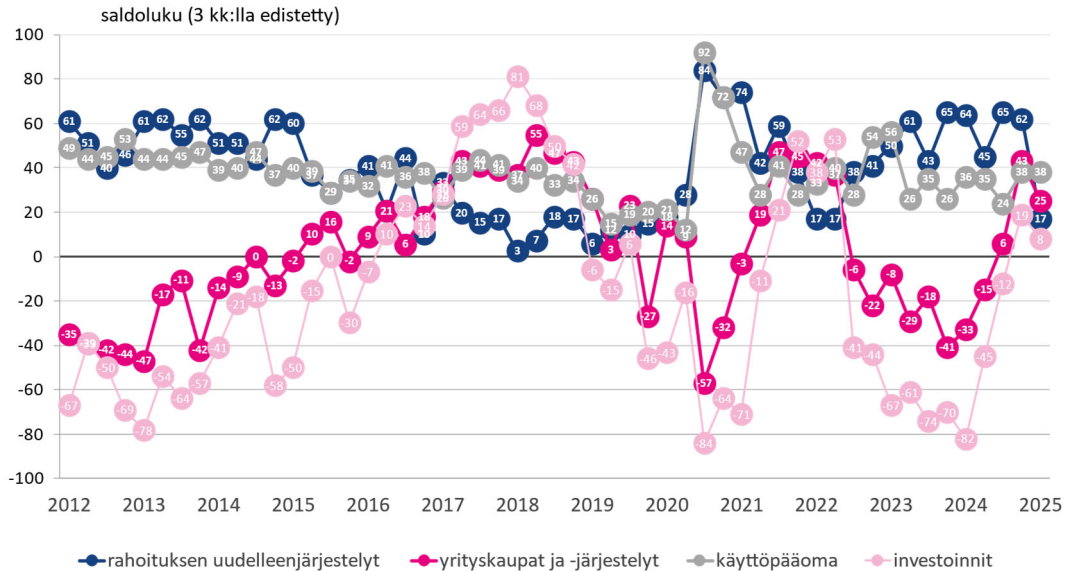
Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä

Talustilanteen ja -näköymien epävarmuus näkyy yritysten luotonkysyntää koskevissa odotuksissa, kun tarkastellaan luottojen käyttötarkoitusta. Yrityskauppoihin ja -järjestelyihin käytettävien lainojen kysynnän odotetaan lisääntyvän, mutta aiemmin odotettua vähemmän. Investointeihin käytettävien luottojen kysynnän saldoluku on vain lievästi positiivinen (kuvio 6.). Jonkinlaisena myönteisenä ennusmerkkinä voidaan pitää sitä, että rahoituksen uudelleenjärjestelyjen kysyntää koskevat odotukset ovat tulleet alaspäin. Tosin kysynnän odotetaan yhä olevan kasvussa.

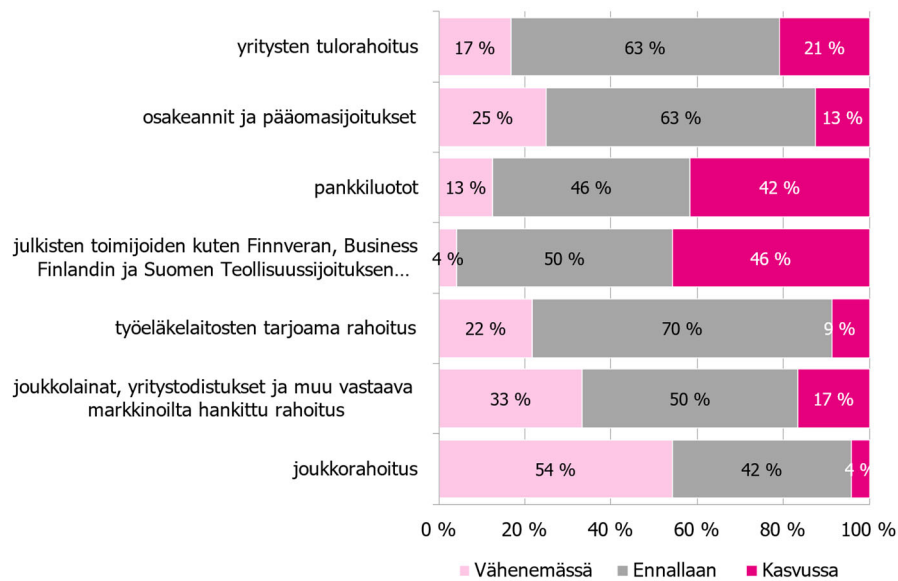
² Vuosien 1997–2024 keskiarvo.

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

Pankkibarometrin vastaajien mukaan julkisten toimijoiden tarjoaman rahoituksen käyttö on nyt yritysrahoituksen voimakkaimmin kasvava rahoitusmuoto. Myös pankkiluottojen käytön rahoituslähteenä arvioidaan kasvavan. Muutoin rahoitusmuotojen käytön odotetaan säilyvän pitkälti ennallaan. Poikkeuksena on joukkorahoitus, joka vähenee erittäin voimakkaasti (kuvio 7.).

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA

